

Maatschappelijk jaarverslag 2017

STB

Specialist in klimaattechniek

Eindhoven
Leemkuil 11
Postbus 9712
5602 LS Eindhoven

Houten
Ringveste 13
Postbus 317
3990 GC Houten

088 266 00 00
info@stb.eu
www.stb.eu

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
2017 in het kort	4
1. Over STB	5
1.1 De impact van onze activiteiten	5
1.2 De impact van onze eigen organisatie	5
1.3 STB als betrouwbare partner	6
1.4 Bestuur en verantwoordelijkheden	7
2. Trends en ontwikkelingen	8
2.1 Duurzame installaties	8
2.2 Digitalisering	8
2.3 Een gezonde gebouwde omgeving	9
2.4 Een circulaire economie	9
3. Ons MVO beleid	10
3.1 Kernthema's	10
4. Medewerkers	11
4.1 Veiligheid	12
4.2 Integriteit	13
4.3 Gezondheid	13
4.4 Opleiding en persoonlijke ontwikkeling	14
Bijzonder in 2017: Verbeterde bedrijfskleding	15
5. Milieubewust	16
5.1 Energie en CO ₂ -uitstoot	16
5.2 Materiaalgebruik en afval	18
Bijzonder in 2017: reductie van CO ₂ -emissies door monitoring	20
6. Een duurzame waardeketen	21
6.1 Ketensamenwerking	21
Over dit verslag	23
GRI Tabel	24
Begrippenlijst	27
Colofon	29

Voorwoord

Voor u ligt het zevende maatschappelijke jaarverslag van STB. In dit verslag lichten wij onze ambitie en onze prestaties op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) toe. We beschrijven de ervaringen die we in 2017 hebben opgedaan op het gebied van MVO uitgebreid.

Groeiende vraag naar duurzaamheid

We zien dat het belang van duurzaamheid in de maatschappij blijft groeien. Die ontwikkeling raakt ook de installatiebranche. Zo zien we dat het gasloos bouwen ten opzichte van vorig jaar een vlucht heeft genomen. Nieuwbouwwoningen worden tegenwoordig bijna altijd gasloos gerealiseerd. We verwachten dat deze trend zich ook doorzet naar andere gebouwen zoals kantoren. Dit betekent dat de vraag richting STB verandert. Duurzame installaties zoals warmtepompen en zonnepanelen worden de norm. Een mooie ontwikkeling, die goed aansluit bij onze ambitie om specialist te zijn op het gebied van duurzame installaties.

Ook zien we meer aandacht voor gezondheid binnen de gebouwde omgeving. Dit is relevant voor de installatiebranche. Installaties spelen immers een belangrijke rol bij het gezonder maken van een gebouw. Zo heeft de Amerikaanse WELL Building Standard, een certificaat dat de mate van gezondheid van een gebouw beoordeelt, afgelopen jaar ook in Nederland meer aandacht gekregen. Een ander voorbeeld is het 'PvE Frisse Scholen'. Dit wordt al enkele jaren gebruikt om scholen gezonder te ontwikkelen. Ook dit jaar hebben wij hier weer mee gewerkt.

STB heeft afgelopen jaar aan een aantal bijzondere projecten meegewerkt en een paar bijzondere ervaringen opgedaan die in lijn liggen met deze ontwikkelingen. Deze willen we dit jaar in het MVO verslag extra uitlichten.

Een prettige werkomgeving

Bij STB zullen veilig, gezond en integer werken altijd speerpunten zijn. Daarom is STB al jaren lid van de Nederlandse Vereniging voor Koudetechniek en Luchtbehandeling (NVKL). In 2017 heeft STB haar ambitie om gezond en veilig te werken in de praktijk gebracht door onder andere nieuwe, prettigere bedrijfskleding met kniestukken voor haar medewerkers aan te schaffen. Knieklachten zagen we namelijk steeds vaker bij onze werknemers voorkomen. De kleding is ook her te gebruiken, zo leveren we ook een bijdrage aan de circulaire economie.

Wij vinden het belangrijk om open en transparant te communiceren over onze prestaties op het gebied van MVO. Omdat wij ons willen blijven verbeteren, ontvangen wij graag reacties op ons MVO-beleid en op dit MVO-verslag. U kunt hierover altijd contact met ons opnemen.

Paul van Overdijk
Directeur STB

2017 in het kort

People	6,7% ziekteverzuim
	869 uur opleiding
	Nieuwe vlamvertragende bedrijfskleding
	Veilig werken bij antenne-installaties
Planet	57% afvalscheiding
	9,4% CO ₂ -reductie
	Minder ritten door afstellen installaties op afstand
Profit	Positief resultaat
	Doorontwikkeling dienstverlening gebouwbeheersystemen
	Meegewerkt aan meerdere projecten met 'PvE Frisse Scholen'

1. Over STB

STB is een sterke en betrouwbare specialist in klimaat technische installaties voor kantoor- en bedrijfsgebouwen. Zo dragen wij bij aan het creëren van gezonde en veilige leef- en werkomgevingen. Doordat STB betrokken is bij de gehele levensduur van klimaatinstallaties, van installatie tot beheer, onderhoud en demontage, zijn wij een belangrijke partner voor onze klanten. Ook zorgt deze rol ervoor dat wij een hoge kwaliteit van onze producten en diensten continu kunnen waarborgen.

Wij zijn ons bewust van de verantwoordelijkheid die deze rol met zich meebrengt. Een verantwoordelijkheid die verder draagt dan het leveren van gezonde en veilige werk- en leefomgevingen. We willen op de juiste manier omgaan met de impact die onze werkzaamheden hebben op mens en planeet.

1.1 De impact van onze activiteiten

STB verzorgt de installatie, het beheer en het onderhoud van installaties. Ons bedrijf zelf veroorzaakt een bepaalde milieu impact, bijvoorbeeld via onze gebouwen of via ons wagenpark. Een groot deel van de impact van installaties ligt echter in de productiefase. Onze invloed om de impact van dit productieproces te beïnvloeden is beperkt. Daar waar mogelijk zetten wij er echter wel op in om de negatieve impact van het productieproces te verminderen.

Door onze rol als beheerder hebben wij invloed op de impact van de installaties tijdens de gebruiksfase. Het is onze ambitie om de impact van de installaties in de gebruiksfase laag te houden. We zien dat daartoe steeds meer mogelijkheden komen. Bijvoorbeeld door met nieuwe software op afstand installaties te monitoren en juist te kunnen afstellen, waardoor we onnodig energieverbruik voorkomen. In hoofdstuk 5 gaan we hier verder op in.

Het type installatie waar de klant voor kiest bepaalt voor het grootste deel de impact die de installatie in de gebruiksfase zal hebben. Duurzame installaties bieden daarbij de grootste kansen, ondersteund door ontwikkelingen als gasloos bouwen en de transitie naar duurzame energie. Om deze transitie als installateur te ondersteunen zetten wij er op in om onze eigen kennis en capaciteit op het gebied van duurzame installaties nog verder uit te breiden. Dit sluit aan bij onze ambitie, die we al uitspraken in voorgaande jaren, om specialist te zijn in duurzame installaties. Zo kunnen we altijd op een juiste manier op deze klantvraag in gaan en kan de klant makkelijker kiezen voor een installatie met een lage milieu impact.

1.2 De impact van onze eigen organisatie

Met bijna 100 medewerkers in dienst heeft STB ook de verantwoordelijkheid prettige en gezonde werkomstandigheden voor haar eigen medewerkers te creëren. Wij zijn ons hiervan bewust en nemen die verantwoordelijkheid erg serieus. Gezonde en gelukkig medewerkers zijn voor ons erg belangrijk. We gaan hier in hoofdstuk 4 dieper op in.

Daarnaast zien wij voor STB een verantwoordelijkheid als ondernemer in de regio. Wij vinden het dan ook belangrijk om waardevolle lokale initiatieven te steunen. Afgelopen jaar hebben wij bijvoorbeeld een donatie gedaan aan de Boschwegse toneelgroep en aan stichting Pleinpop Schijndel.

1.3 STB als betrouwbare partner

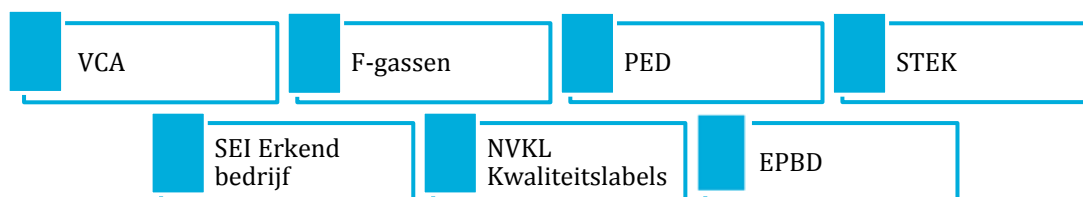
Wij vinden het heel belangrijk dat onze relaties, zowel klanten als leveranciers en onderaannemers, ons blijven ervaren als een betrouwbare partner. Op de beste manier aan de klantvraag voldoen blijft dan ook centraal staan in onze werkzaamheden. We zien dat aan de klantvraag voldoen steeds meer samenvalt met werken aan onze ambities op het gebied van MVO. We zijn erg positief over deze ontwikkeling.

In de financiële cijfers van STB is de kern van betrouwbaarheid terug te zien. De afgelopen jaren hebben wij een positief resultaat behaald. Ook dit jaar laten wij een positief resultaat zien. Ten opzichte van voorgaande jaren ligt het resultaat iets lager.

Tabel 1: Economische prestaties

	2017	2016	2015	2014	2013
Omzet (mln €)	14,7	16,1	17,1	16,3	17,9
Resultaat (mln €)	0,2	0,4	0,8	0,4	0,5
Eigen vermogen (mln €)	2,0	1,8	1,9	1,6	1,3
Operationele kosten (mln €)	14,5	15,7	16,2	15,8	17,3
Personeelsvergoedingen (mln €)	5,3	6,0	5,9	6,1	6,0
Donaties en sponsoring (€)	3.970	10.142	7.237	4.695	5.726

Naast betrouwbaarheid ligt kwaliteit in de kern van STB besloten. Zowel op het gebied van aanschaf en montage als beheer en onderhoud. Vanzelfsprekend voldoen wij aan alle wet- en regelgeving. Daarnaast beschikken wij over de certificaten die onze borging van kwaliteit aantonen (zie Figuur 1). Zo beschikken alle operationele medewerkers van STB, inclusief de indirecte medewerkers, over een VCA diploma.

Figuur 1: Certificaten van STB

In het afgelopen jaar hebben wij onderzocht of een ISO certificaat van waarde zou zijn voor ons bedrijf. Het is onze ambitie om naar een ISO 14001 en een ISO 9001 certificaat toe te werken.

Voor een betrouwbare partner die kwaliteit levert is transparantie essentieel. Op het gebied van MVO doen we dit door middel van het jaarlijks uitbrengen van dit verslag. Van onze stakeholders krijgen wij terug dat deze jaarlijkse verslaglegging aan hun informatiebehoefte voldoet.

1.4 Bestuur en verantwoordelijkheden

De directie van STB wordt gevormd door Paul van Overdijk. Hij is samen met de Kwaliteit, Arbeidsomstandigheden en Milieu (KAM-) manager, de Veiligheid, Gezondheid en Milieu (VGM-) coördinatoren, manager Service en manager Montage verantwoordelijk voor zowel het VGM- als het MVO-beleid.

2. Trends en ontwikkelingen

Al eerder in dit verslag stipten we aan dat we een aantal ontwikkelingen zien die de installatiebranche raken en die veel raakvlakken hebben met duurzaamheid en MVO. In dit hoofdstuk beschrijven we deze ontwikkelingen uitgebreider.

2.1 Duurzame installaties

Zoals we eerder beschreven is afgelopen jaar de vraag naar duurzame installaties snel toegenomen. In het MVO-verslag van 2016 spraken wij nog over “het in de verre toekomst verdwijnen van verwarming door gas”. Inmiddels is deze toekomst in een rap tempo dichterbij aan het komen. Verschillende Nederlandse steden hebben de ambitie uitgesproken om op korte termijn gasloos te worden en in 2018 zal de wet die verplicht om alle nieuwbouwwoningen met een gasaansluiting te realiseren worden geschrapt. Wellicht zal het vervolg hiervan zelfs een verbod op een gasaansluiting van nieuwbouwwoningen zijn. Er zal naar alternatieven gezocht moeten worden om aan de warmtevraag te kunnen voldoen, zoals warmtepompen of WKO-installaties. Als bedrijf met de ambitie om specialist te worden op het gebied van duurzame installaties is het aan ons snel te kunnen schakelen tussen de verschillende alternatieven.

Dit kan een uitdaging zijn als de markt nog niet klaar is voor de duurzame alternatieven die door opdrachtgevers geëist worden. We zien dit bijvoorbeeld bij de overschakeling naar duurzame koudemiddelen. De alternatieven voor synthetische koudemiddelen zijn nog niet op grote schaal beschikbaar. STB zet onder andere in op scholing om haar bijdrage te kunnen leveren aan de overgang naar de verschillende benodigde duurzame alternatieven.

2.2 Digitalisering

Digitalisering is een trend die we al in eerdere verslagen benoemden. Ook dit jaar zien wij hoe deze ontwikkeling bij kan dragen aan MVO. De digitalisering biedt ons de mogelijkheid tot een duurzamere bedrijfsvoering. Zo hebben wij onze data afgelopen jaar overgeplaatst naar een cloud-omgeving. Dit betekent dat wij minder servers gebruiken en zo verbruiken wij weer minder elektriciteit.

Met het juist afstellen van installaties van klanten kunnen wij op een makkelijke manier het energieverbruik door de installaties verminderen. Dit kan met hele simpele maatregelen, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat een verwarmingsinstallatie niet aanstaat op feest- en vakantiedagen. In gebouwbeheerssystemen (GBS) worden grote hoeveelheden data gegenereerd. Afgelopen jaar hebben wij een medewerker aangenomen die deze data op afstand analyseert en er de juiste, besparende, acties aan verbindt. Hier gaan we in hoofdstuk 5 verder op in.

2.3 Een gezonde gebouwde omgeving

De effecten van een ongezonde werk- of leefomgeving worden steeds duidelijker. Als reactie hierop zien wij de trend om in te zetten op gebouwen die aantoonbaar gezonder zijn. Voorbeelden hiervan die wij al eerder in dit verslag benoemde zijn het gezondheidscertificaat voor een gebouw: de WELL Building Standard, en de leidraad voor het realiseren van gezonde scholen: het PvE Frisse Scholen.

Wij verwachten dat deze trend van “gezond bouwen” de komende jaren door zal zetten. STB ziet haar mogelijke bijdrage aan deze ontwikkeling; installaties hebben effect op de mate waarin een omgeving als gezond bestempeld kan worden. Een installatie kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat een ruimte goed geventileerd wordt, en dat is positief, want slecht geventileerde ruimtes kunnen gezondheidsklachten opleveren. Wij willen daarom graag een betrokken rol spelen bij deze ontwikkeling. Afgelopen jaar hebben wij dit gedaan door mee te werken aan projecten waarbij het PvE Frisse Scholen werd aangehouden. Hier zullen we in hoofdstuk 6 verder op ingaan.

2.4 Een circulaire economie

We zien dat het thema circulaire economie steeds meer aandacht krijgt in de bouwsector, waar materiaal gebruik en afvalproductie groot zijn. Als installateur zijn wij niet de voornaamste gebruiker van materiaal of de voornaamste producent van afval binnen de bouwketen. Wij verwachten echter wel dat de trend tot circulair bouwen steeds meer betrekking op ons werk gaat hebben. Bij een demontabel gebouw zullen bijvoorbeeld demontabele installaties horen. Ook zal het steeds vanzelfsprekender worden dat installaties gebruikt en geproduceerd worden op een manier die de levensduur verlengt.

3. Ons MVO beleid

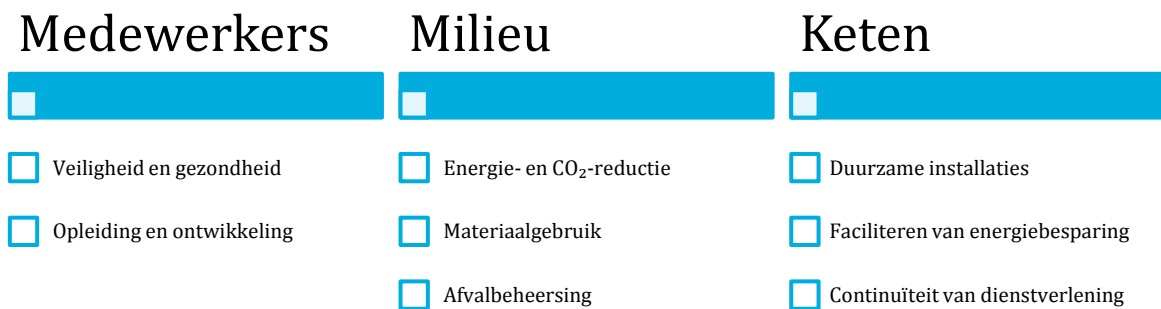
In voorgaande jaren sprak STB al de ambitie uit om specialist te zijn op gebied van duurzame installaties. Ook afgelopen jaar hebben wij hier weer op ingezet. Tijdens de gebruikersfase kan veel winst op het gebied van MVO behaald worden. Zoals al eerder in dit verslag besproken, en zoals verder uiteengezet wordt in het volgende hoofdstuk, sluit het inzetten op het specialiseren in duurzame installaties ook goed aan bij de ontwikkelingen in de markt. STB staat daarom nog steeds voor deze ambitie.

Uiteraard zullen we blijvend aandacht moeten geven aan onze eigen bedrijfsvoering. We hanteren daarom een aantal uitgangspunten die onze ambities op het gebied van MVO borgen binnen onze overige ambities. Onze uitgangspunten om Maatschappelijk Verantwoord te Ondernemen (MVO) zijn:

- Veiligheid: voldoen aan certificeringseisen, wetten en regels voor de installatiebranche
- Kwaliteit: voldoen aan de wensen en eisen van de klant en voldoende scholing voor eigen personeel
- Zorg voor onze medewerkers: veilig en gezond werken
- Zorg voor de omgeving: respect voor mens, milieu en maatschappij

3.1 Kernthema's

Binnen onze eigen organisatie is er al jaren veel aandacht voor de invulling van ons MVO-beleid. In onderstaand figuur geven we de belangrijkste kernthema's weer, gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten.

Figuur 2: Kernthema's MVO beleid STB

De genoemde thema's worden in de volgende hoofdstukken verder toegelicht, verdeeld over de drie hoofdthema's 'Medewerkers', 'Milieubewust' en 'Een duurzame waardeketen'.

4. Medewerkers

Bij STB staat een prettig werkklimaat hoog in het vaandel. Wij investeren daarom in veiligheid, integriteit, gezondheid, en opleiding. Dit zorgt ervoor dat wij de kwaliteit kunnen bieden die klanten van ons gewend zijn, maar ook dat we wendbaar zijn, en tijdig mee kunnen gaan met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van technologie of MVO.

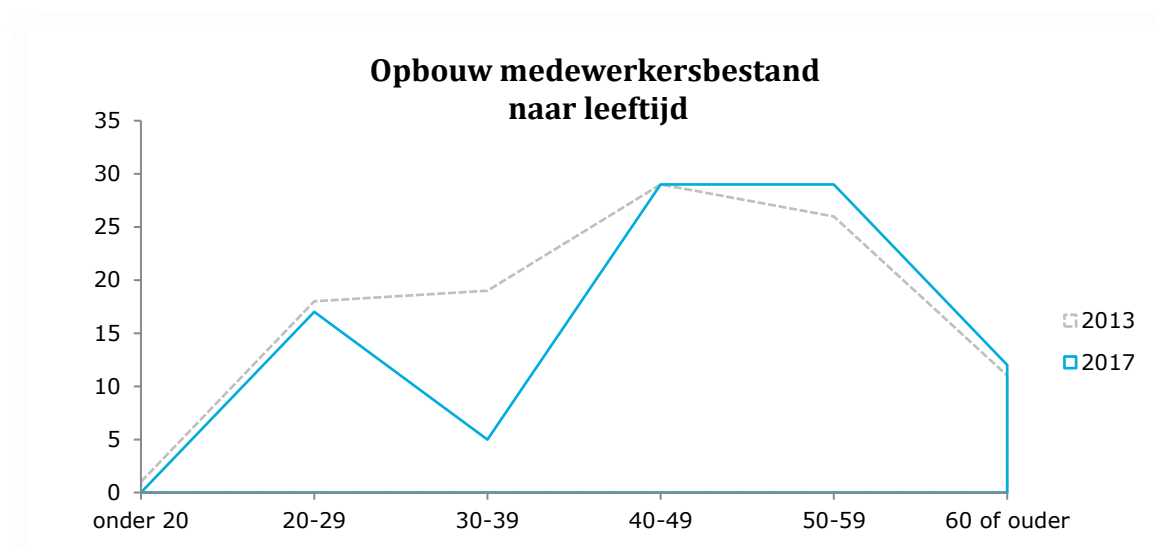
Ons medewerkersbestand is door de jaren heen constant gebleken. Dit draagt bij aan een stabiele werkomgeving en aan het in kunnen nemen van onze rol als betrouwbare partner.

Tabel 2: Opbouw medewerkersbestand

	2017	2016	2015	2014	2013
Aantal medewerkers	92	96	100	99	104
- Man	84 (91%)	88 (92%)	93 (93%)	91 (92%)	97 (93%)
- Vrouw	8 (9%)	8 (8%)	7 (7%)	8 (8%)	7 (7%)
Aantal FTE	89	93	97	95	101
- Parttime	7	9	11	12	11
- Fulltime	82	86	89	87	93
Aandeel direct	52%	54%	57%	57%	60%
- Directe medewerkers	48	52	57	56	62
- Indirecte medewerkers	44	44	43	43	42
Medewerkers onder CAO	100%	100%	100%	100%	100%

Verder zien we dat het aantal medewerkers in 2017 iets omlaag is gegaan ten opzichte van voorgaande jaren. In totaal werken er nu 92 mensen bij STB. Naast de vaste medewerkers werkt STB met een flexibele schil van circa 7 FTE. Alle medewerkers vallen onder CAO-afspraken.

Als we de leeftijdsopbouw van ons personeel onder de loep nemen zien we dat personeel in de leeftijdscategorie 30 tot 39 is afgenomen ten opzichte van vijf jaar geleden, in 2013. Het aandeel 60-plussers ligt juist hoger (zie Figuur 3). Vergrijzing op onze arbeidsmarkt is al enkele jaren gaande en dit betekent dat jongere, vakbekwame medewerkers op deze arbeidsmarkt schaars zijn. We proberen jong talent aan te trekken door in te zetten op stages, opleiding en persoonlijke ontwikkeling.

Figuur 3: Leeftijdsopbouw medewerkers

4.1 Veiligheid

Bij STB krijgt veiligheid altijd de aandacht die het verdient. We borgen veiligheid binnen onze organisatie met verschillende certificaten. Daarnaast houden we onze medewerkers bewust van het belang van veiligheid. Dit doen we bijvoorbeeld door dit thema op de agenda te houden tijdens werkoverleggen. Ook hebben we veiligheidsbeleid, dat is vastgelegd in ons veiligheidshandboek.

STB bezit als gehele organisatie een VCA-certificaat. Medewerkers van wie dit wordt verwacht bezitten ook een individueel VCA-certificaat. Wij borgen de veiligheid van onze producten ook door middel van onze certificaten op het gebied van PED en F-gassen, de kwaliteitslabels van de Nederlandse Vereniging voor Koudetechniek en Luchtbehandeling (NVKL) en het Stichting Emissiepreventie Koudetechniek certificaat.

Veiligheid omvat dus een stuk bewustzijn en betrokkenheid van de medewerkers, en het volgen van richtlijnen zoals deze zijn vastgelegd in certificaten. In 2017 zagen wij dit mooi samen komen. In dit jaar werd ons STEK-certificaat aangevuld met de EPBD-module. EPBD staat voor Energy Performance of Buildings Directive, de EU richtlijn voor energieprestatie van gebouwen.

Onze monteurs volgden een E-learning module als opfris training voor de F-gassen monteurs opleiding. Eén van onze monteurs was hier bijzonder enthousiast over en heeft zich direct ingezet om zich deze module eigen te maken. Daarmee was hij de eerste in Nederland om deze module te behalen en werd hij vermeldt in de STEK nieuwsbrief.

Daarnaast hebben we in 2017 de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) van STB geactualiseerd, zodat veiligheidsrisico's naar actuele ontwikkelingen worden aangepast. Denk aan onze medewerkers die steeds vaker met een laptop buiten aan het werk zijn. Of medewerkers die in de nabijheid van antennes werken. Hier anticiperen we nu nog beter op.

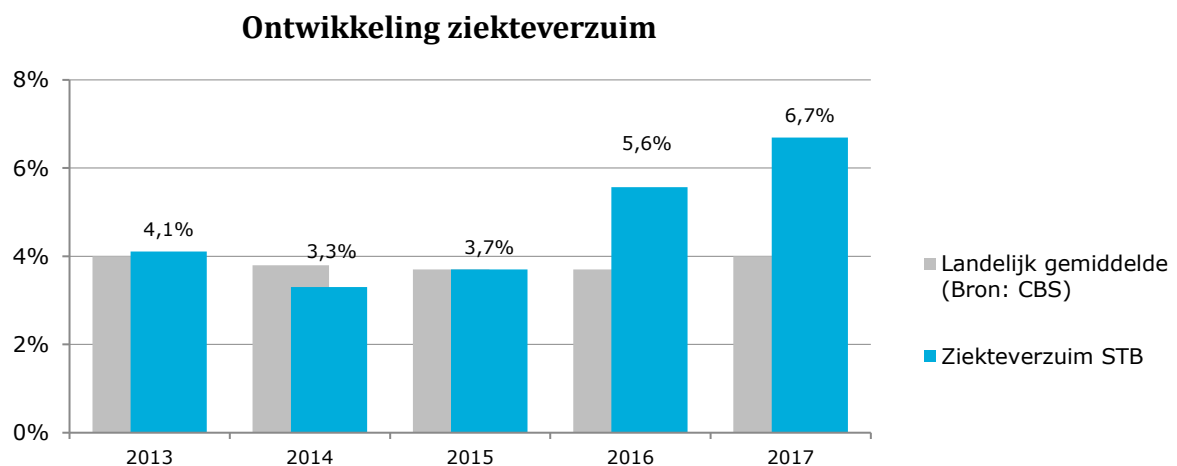
4.2 Integriteit

De NVKL heeft een algemene Gedragscode vastgelegd voor eerlijk en integer ondernemen. De NVKL-gedragscode is de moderne vertaling van de degelijke waarden waar het NVKL voor staat. Deze gedragscode wordt ondersteund door leveranciers, installateurs en overige aanverwante bedrijven. Vanzelfsprekend staat STB hier ook volledig achter.

Daarom is deze gedragscode onderdeel van de intake en sollicitatiegesprekken. Ook besteden we er tijdens werkoverleggen aandacht aan. Zo zorgen we ervoor dat deze waarden breed gedragen worden binnen onze organisatie.

4.3 Gezondheid

In 2016 was ons ziektepercentage al gestegen ten opzichte van voorgaande jaren en dit lag in 2017 nog iets hoger. Waar het ziekteverzuim percentage in 2016 op 5,6% lag, is het ziekteverzuimpercentage in 2017 6,7% (zie Figuur 4). Dit is hoger dan het landelijke gemiddelde percentage over 2017 van 4,0.¹ Dit heeft onder andere te maken met langdurig ziekteverzuim.

Figuur 4: Ontwikkeling verzuimpercentage

¹ Bron: CBS, 2017

4.4 Opleiding en persoonlijke ontwikkeling

Opleiding en persoonlijke ontwikkeling is in het belang van zowel STB als onze medewerkers. We zien dit dan ook als een belangrijk thema binnen ons MVO-beleid. Met actueel opgeleid en vakbekwaam personeel kunnen wij blijvend kwaliteit leveren.

Dit is zeker relevant in het kader van eerder benoemde ontwikkelingen. Wij zien bijvoorbeeld de vraag met betrekking tot de kennis en vaardigheden van onze medewerkers veranderen door het uitfaseren van warmte door gas. Soms worden vraagstukken complexer. Het verduurzamen van één stukje in het proces heeft weer effect op een ander stukje in het proces. De problematiek met synthetische koudemiddelen noemden wij al als een voorbeeld van een vraagstuk waar de oplossing minder hapklaar is dan deze in de eerste instantie lijkt.

Wij merken dat goede scholing van de medewerkers wel een gedegen manier is om als bedrijf klaar te zijn voor de toekomst. We letten er daarbij op dat onze medewerkers meer leren dan alleen de toepassing van de nieuwe technieken. Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers begrijpen waarom nieuwe technieken toegepast worden en begrijpen wat uitdagingen en kansen zijn met betrekking tot deze technieken. Het opdoen van kennis met betrekking tot de MVO onderwerpen loopt hier gelijk aan op. We besteden specifiek aandacht aan ons MVO beleid tijdens teamoverleggen.

Tabel 3: Ontwikkeling opleidingsuren

	2017	2016	2015	2014	2013
Gemiddelde opleidingsuren per medewerker	10	7	9	11	19
- Directe medewerkers	8	10	9	12	23
- Indirecte medewerkers	11	4	9	9	13
Totaal aantal opleidingsuren	869	698	874	1.056	1.956
- Directe medewerkers	389	542	501	683	1.432
- Indirecte medewerkers	480	156	373	373	524

In een vergrijzende markt zet STB zich in om jonge talenten aan te trekken en te behouden. Jonge talenten trekken we aan door leerlingen in dienst te nemen en deze vervolgens op te leiden. Deze manier van werken bevalt ons goed en geeft de leerlingen zekerheid. In 2017 hebben wij drie stagiaires gehad. Eén van de stagiaires stagiaire kan volgend jaar in het kader van zijn opleiding ook voor een langere periode zijn stage bij ons voortzetten.

Wij schenken extra aandacht aan onze jonge(re) medewerkers door Persoonlijke Ontwikkel Plan (POP) gesprekken te houden. Hierbij staan de wensen en verwachtingen van onze medewerkers op het gebied van persoonlijke ontwikkeling centraal: hoe wil hij of zij zich ontwikkelen en hoe kunnen wij dit faciliteren? We zijn positief over deze POP gesprekken en zien ook dat onze medewerkers deze waarderen.

Bijzonder in 2017: Verbeterde bedrijfskleding

Soms zit het bijdragen aan de gezondheid van onze medewerkers in de kleine dingen. Knieklachten staat op de tweede plek van lichamelijke klachten binnen de bouwnijverheid. Binnen onze sector heeft wel 25% van de medewerkers last van knie- of heupklachten.² Ook bij STB zagen we dit steeds vaker voor komen. We willen voorkomen dat dit probleem ernstiger wordt. Daarom hebben we afgelopen jaar al onze medewerkers in nieuwe bedrijfskleding gestoken. Met speciale kniestukken. Zo kunnen onze medewerkers veel comfortabeler hun werkzaamheden uitvoeren en voorkomen we uitval. Ook is het kledingpakket uitgebreid met vlam vertragende kleding om de veiligheid van onze medewerkers nog verder te borgen.

MVO thema's grijpen vaak in elkaar. De nieuwe bedrijfskleding die wij voor onze medewerkers hebben aangeschaft is niet alleen positief voor de gezondheid van onze medewerkers, deze draagt ook bij aan de circulaire economie. De kleding kan namelijk hergebruikt worden.

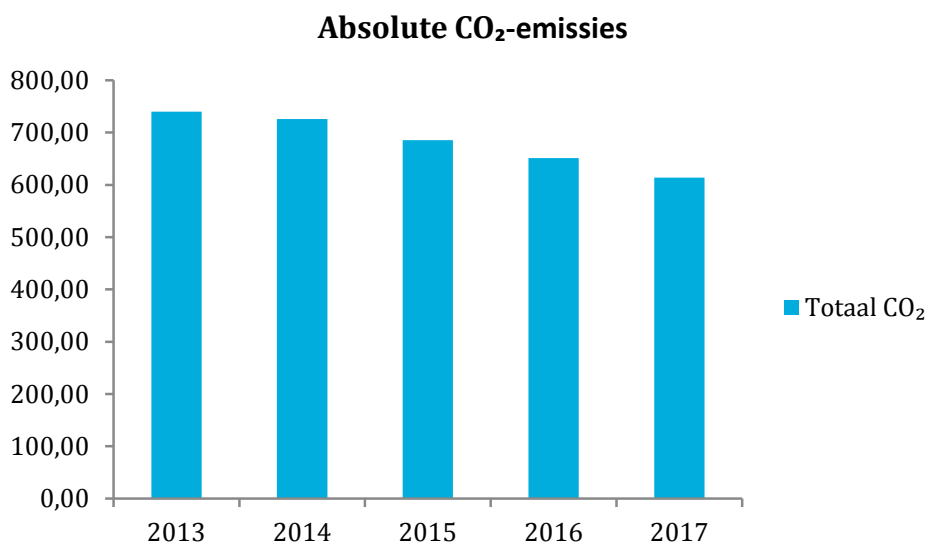
² Bron: CZ, 2017

5. Milieubewust

Negatieve milieu impact verminderen begint bij het reduceren van de CO₂-footprint van onze eigen organisatie. Al enkele jaren voeren wij maatregelen door om dit te bewerkstelligen. We zien hiervan het resultaat: al enkele jaren daalt onze CO₂-footprint. We blijven onze activiteiten om onze CO₂-footprint te verkleinen daarom onverminderd doorzetten.

5.1 Energie en CO₂-uitstoot

In 2017 zijn onze absolute CO₂-emissies gedaald naar 613 ton CO₂. Dit is een daling van 9,4% ten opzichte van 2016. (zie Figuur 5). Net als voorgaande jaren is het overgrote deel van de uitstoot het resultaat van ons wagenpark (zie Figuur 6).

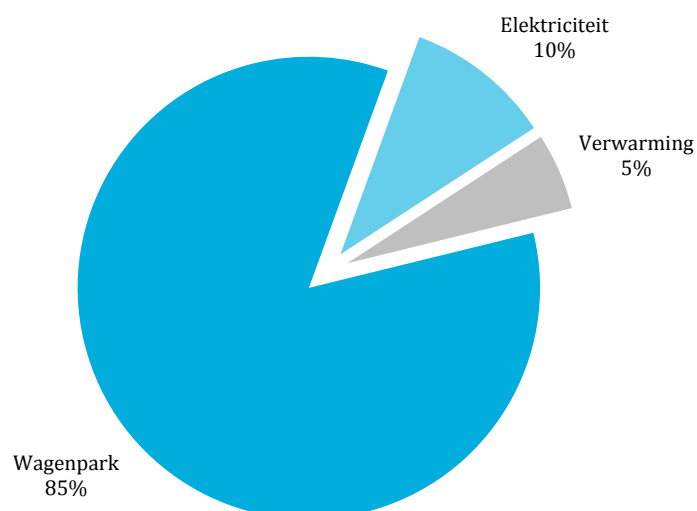

Figuur 5: Ontwikkeling CO₂-emissies

Gezien het grote aandeel van ons wagenpark in onze totale CO₂-footprint blijven we maatregelen nemen om de ritten die wij maken te verminderen. Dit doen wij bijvoorbeeld door op afstand storingen in installaties op te lossen. In het afgelopen jaar hebben wij hier extra op ingezet. Dit zal later in dit hoofdstuk uitgebreid aan bod komen. Wij verwachten dat dit op de termijn het aantal ritten dat wij maken sterk zal doen verminderen.

Toch zullen wij voor een deel storingen op moeten lossen op locatie. Doordat een storing ongepland en urgent is kunnen wij op dit moment ook nog niet de overstap naar elektrische auto's maken. Wel blijven wij onze auto's om de vijf jaar vernieuwen waarbij wij kiezen voor een zuiniger model.

CO₂-footprint 2017

Figuur 6: CO₂ footprint

Het overige gedeelte (15% van onze footprint) is afkomstig van onze kantoren in Eindhoven en Houten.

We zien op vrijwel alle gebieden van energieverbruik een afname in de cijfers (zie Tabel 4). Dit hangt deels samen met het feit dat wij in 2017 een iets lager resultaat behaalden en iets minder medewerkers in dienst hadden. Onze ontwikkelingen met het oplossen van storingen op afstand zal hier waarschijnlijk ook een rol bij spelen.

Tabel 4: Energieverbruik STB

	2017	2016	2015	2014	2013
Wagenpark					
- Dieselverbruik (liter)	134.071	145.821	144.493	153.711	157.846
- Benzineverbruik (liter)	17.057	19.860	29.916	32.520	29.128
- LPG-verbruik (liter)	0	22	676	0	1.395
- Gedeclareerde kilometers (km)	146.283	171.133	188.153	202.723	194.018
- Elektrisch laden (kWh)	1.212	1.489	2.355	-	-
Kantoren Houten en Eindhoven					
- Gasverbruik verwarming (m ³)*	17.460	13.571	16.326	16.808	17.373
- Elektriciteitsverbruik (kWh)	121.474	119.316	119.601	125.339	122.695

* gecorrigeerd naar graaddagen op basis van 2011

Sinds 2013 is de energie-intensiteit van onze beide vestigingen in Eindhoven en Houten redelijk constant te noemen over de jaren heen (zie Tabel 5). In 2017 hebben we 244 m³ water verbruikt in onze kantoren, dit is minder dan in 2016 (265 m³).

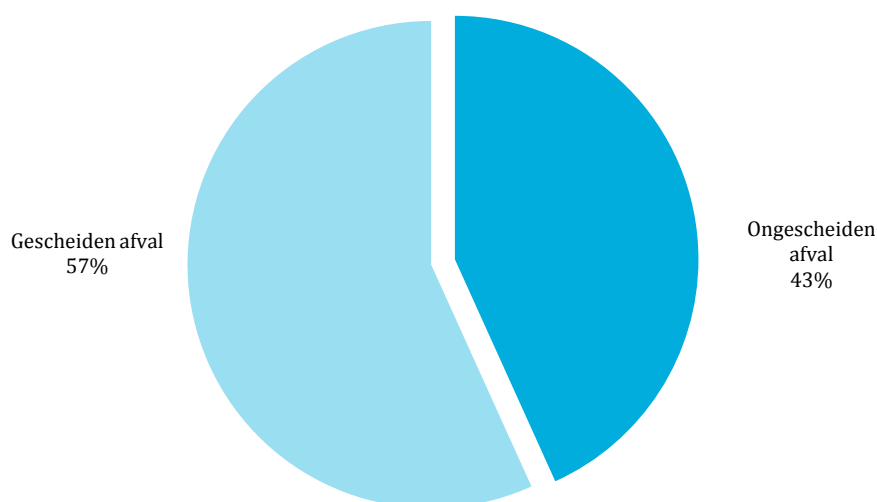
Tabel 5: Energie-intensiteit van vestigingen

	2017	2016	2015	2014	2013
CO₂-intensiteit (kg CO₂/m²)*					
- Eindhoven	52,80	51,37	51,33	52,06	46,86
- Houten	44,25	34,84	41,81	47,04	56,64
Energie-intensiteit: gas (m³ gas/m²)					
- Eindhoven	7,9	6,7	7,8	7,2	7,6
- Houten	11,9	7,8	10,0	12,2	12,3
Energie-intensiteit: elektriciteit (kWh/m²)					
- Eindhoven	72,2	71,7	69,7	73,1	71,4
- Houten	41,1	38,4	43,7	45,7	45,2

5.2 Materiaalgebruik en afval

STB blijft zich inspannen om de processen op het gebied van materiaal en afval steeds verder te optimaliseren. Afgelopen jaar hebben we meer dan de helft van ons afval gescheiden.

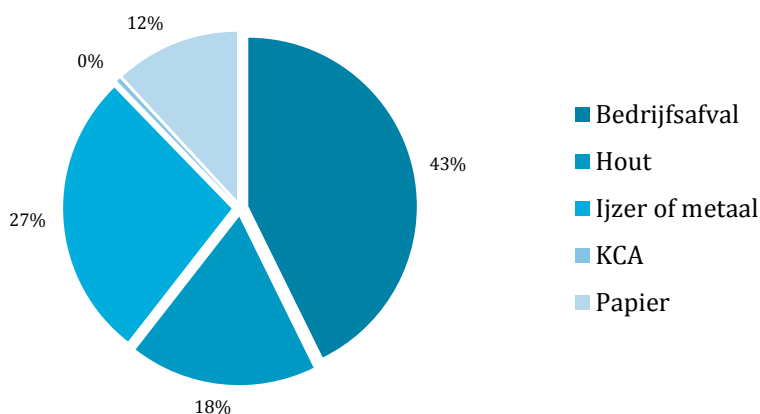
Scheidingspercentage 2017

Figuur 7: Scheidingspercentage afvalstromen

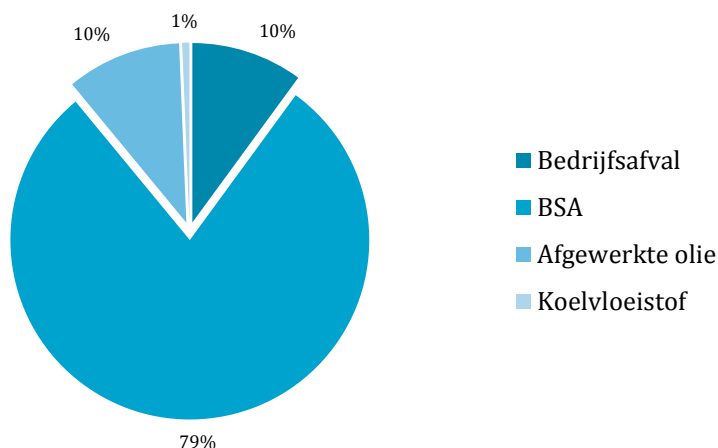
Het scheidingspercentage is in 2017 met 5% gestegen ten opzichte van 2016. De totale hoeveelheid afval is gedaald ten opzichte van 2016: van 65,7 ton naar 58,85 ton. De hoeveelheid ongescheiden afval is dan weer iets toegenomen: van 21 ton naar 24 ton. Deze stijging zagen wij in het voorgaande jaar (het jaar 2016 ten opzichte van het jaar 2015) ook al. Dit lijkt iets waar de STB aankomend jaar extra aandacht aan mag besteden.

Afval kantoren

Figuur 8: Afvalstromen kantoren

Afval werklocaties

Figuur 9: Afvalstromen werklocaties

Tabel 6: Afvalstromen en afvalscheiding

	2017	2016	2015	2014	2013
Totaal gewicht (in ton)	58,9	65,7	44	51	53
Scheidingspercentage	57%	52%	57%	61%	65%

**Bijzonder in 2017:
reductie van CO₂-emissies door monitoring**

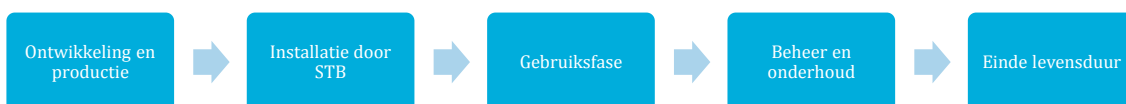
In ons MVO verslag van 2016 bespraken wij al dat we ons verder willen ontwikkelen op het gebied van Gebouw Beheer Systemen (GBS). In 2017 zijn we hiermee verder gegaan. We focussen daarbij met name op het op afstand monitoren en beheren van de installaties in een gebouw. Op deze manier hoeven onze monteurs minder vaak te rijden. Wat ervoor zorgt dat er minder uitstoot wordt gegenereerd door onze auto's en busjes. Ook wordt er minder energie verbruikt door de installaties, doordat deze slimmer afgesteld kunnen worden en bijvoorbeeld uitgezet kunnen worden tijdens vakantie- en feestdagen. Afgelopen jaar hebben we een pilot gedaan met continue monitoring en de resultaten van deze pilot waren erg positief. Er kon bij de pilot tot een 1 m³ aardgas per graaddag bespaard worden. Over een heel jaar gerekend zou dit naar schatting kunnen optellen tot ruim 2.800 m³. Dit staat gelijk aan ongeveer 15% van het totale verbruik van het pand of ruim 5 ton CO₂. STB zal dit daarom verder door ontwikkelen.

6. Een duurzame waardeketen

We zien dat er steeds meer ruimte ontstaat voor duurzame alternatieven. Ons MVO beleid richt zich niet alleen op onze eigen bedrijfsvoering, we denken ook na over mogelijkheden om MVO doelstellingen te realiseren binnen de keten. Zo maken we impact in de productiefase, en in de gebruiksfase.

6.1 Ketensamenwerking

In onderstaand figuur (Figuur 9) wordt de keten van een klimaatinstallatiesysteem schematisch weergegeven. Bij verschillende schakels ligt nu negatieve impact, maar ook een kans om een positief effect voor mens en milieu te genereren. We zien bij STB met name steeds meer mogelijkheden om de impact tijdens de gebruiksfase te beïnvloeden. In ons vorige hoofdstuk bespraken we al het beheer van GBS systemen op afstand, waardoor ook in de gebruiksfase energie bespaard kan worden. Ook op het gebied van “people” kunnen we in de gebruiksfase een positieve impact maken. Bijvoorbeeld bij projecten waar het PvE Frisse Scholen gehanteerd wordt. Door aan zulke projecten mee te werken creëren wij een gezonde leeromgeving binnen scholen.

Bijzonder in 2017: PvE Frisse Scholen

Door de Rijksdienst Voor Ondernemers (RVO) is het PvE Frisse Scholen opgesteld. Het is gebleken dat de kwaliteit van het binnenklimaat in scholen die volgens het bouwbesluit zijn gebouwd vaak ondermaats is. De luchtkwaliteit is in sommige gevallen slecht, wat een negatief effect heeft op de gezondheid van leerlingen en op de leerprestaties. Het PvE Frisse Scholen biedt hiervoor een oplossing. Het is een leidraad die gebruikt kan worden bij het realiseren van scholen, zodat het binnenklimaat op een optimale manier het leren en de gezondheid ondersteunt. Afgelopen jaar heeft STB aan twee scholen mee gewerkt die met het PvE Frisse Scholen zijn gerealiseerd. Eén in Roermond en één complex in Gouda. We werken graag aan zulk soort projecten mee en leveren met plezier een bijdrage aan een goede leeromgeving en gezonde en gelukkige leerlingen!

Figuur 10: Installatie van de school in Roermond, gerealiseerd met het PvE Frisse Scholen

Over dit verslag

De informatie in dit verslag is gebaseerd op het kalenderjaar 2017. Dit is het zevende jaarverslag dat STB uitbrengt. Alle jaarverslagen zijn terug te vinden op www.stb.eu.

Bij de totstandkoming van dit verslag is gebruik gemaakt van interne rapportages en van informatie verstrekt door ketenpartners. De keuze van de behandelde materiële onderwerpen is gemaakt op basis van de inhoud van het MVO-beleid van STB, vragen van externe belanghebbenden en gesprekken met interne en externe belanghebbenden zoals medewerkers, directie, klanten en leveranciers die in het kader van het jaarverslag zijn gevoerd.

Voor het bepalen van de inhoud van het Maatschappelijk Jaarverslag is mede gebruik gemaakt van de GRI richtlijnen en de Transparantiebenchmark van het Ministerie van Economische Zaken. Het verslag is conform GRI Standards 'Core' opgesteld. De CO₂-footprint is opgesteld volgens ISO 14064-1 en de CO₂-Prestatieladder en omvat de eigen bedrijfsvoering van STB, inclusief gedeclareerde kilometers (Scope 3 emissies). Cijfers van het CBS en de Milieubenchmark overheidskantoren zijn gebruikt als vergelijkingsmateriaal voor de gemeten prestaties van STB. Er is geen assurance verleend.

Hierna volgt een tabel waarin alle onderdelen uit de GRI richtlijn genoemd worden, inclusief de vindplaats in het verslag van de betreffende informatie. Daarnaast is ook een begrippenlijst opgenomen met definities van veelvoorkomende termen.

GRI Tabel

Onderstaande GRI tabel geeft een beschrijving van de maatschappelijke indicatoren waarover in dit verslag wordt gerapporteerd. In de tabel is de definitie van elke indicator opgenomen. Deze definitie is ontleend aan de GRI richtlijnen.

GLOBAL REPORTING INITIATIVE		
<i>GRI Standards Tabel met standaardonderdelen</i>		
Richtlijn-code	Beschrijving	Gerapporteerd onder
Algemene verslaggevingsrichtlijnen		
102-1, 102-2, 102-4 102-5, 102-6, 102-13 102-52,	Naam van de organisatie, voornaamste merken, producten en/of diensten, het aantal landen waar de organisatie actief is en namen van landen met ofwel grootschalige activiteiten, ofwel met specifieke relevantie voor de duurzaamheidskwesties die in het verslag aan de orde komen, eigendomsstructuur en de rechtsvorm, lidmaatschappen van verenigingen (zoals brancheverenigingen) en nationale en internationale belangenorganisaties, afzetmarkten (geografische verdeling, sectoren die worden bediend en soorten klanten/begunstigden), verslaggevingscyclus,	Hoofdstuk 1: Over STB
102-3,	Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie.	Colofon
102-7, 102-46, 102-47	Omvang van de verslaggevende organisatie, proces voor het bepalen van de inhoud en specifieke afbakening van het verslag en uitleg van de door de organisatie gehanteerde uitgangspunten voor het bepalen van de inhoud van het verslag, overzicht van alle materiële onderwerpen die tijdens het proces ter bepaling van de inhoud van het verslag zijn vastgesteld.	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid
102-8, 102-41	Totale personeelsbestand naar type werk, arbeidsovereenkomst, regio en geslacht, percentage van het totale aantal werknemers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt.	Hoofdstuk 4: Medewerkers
102-9	Beschrijving van de toeleveringsketen van de organisatie.	Hoofdstuk 6: Een duurzame waardeketen
102-14, 102-50, 102-53	Een verklaring van de hoogste beslissingsbevoegde van de organisatie over de relevantie van duurzame ontwikkeling voor de organisatie en haar strategie, verslagperiode (bijvoorbeeld boekjaar of kalenderjaar) waarop de verstrekte informatie betrekking heeft, contactpersoon voor vragen over het verslag of de inhoud daarvan.	Voorwoord
102-16	Beschrijving van de door de organisatie gehanteerde waarden, principes, standaarden en gedragsnormen, zoals een gedragscode.	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid, Hoofdstuk 4: Medewerkers
102-40, 102-43, 102-47, 102-48, 102-51, 102-54, 102-56	Lijst van groepen belanghebbenden die de organisatie heeft betrokken, Benadering voor het betrekken van belanghebbenden, waaronder de frequentie van het overleg per type en groep belanghebbenden en of zij specifiek zijn betrokken in het kader van het verslaggevingsproces, datum van het meest recente, vorige verslag, gevolgen van een eventuele herformulering van informatie die in een eerder verslag is verstrekt en de redenen voor deze herformulering, significante veranderingen ten opzichte van vorige verslagperiodes ten aanzien van reikwijdte en afbakening, vermelding in de tekst dat er wordt gerapporteerd volgens GRI richtlijnen (Claims of reporting in	Over dit verslag

Maatschappelijk jaarverslag 2017

	accordance with the GRI Standards), beleid en huidige praktijk met betrekking tot het betrekken van externe assurance van het verslag	
102-55	GRI content index	GRI Tabel
Meest materiële thema's Milieu		
Grondstoffen en afval		
103-1, 103-2, 103-3	Afbakening van de materiële onderwerpen buiten de organisatie, management approach: beleid en doelstelling, evaluatie op beleid en doelstelling	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid
303-1, 306-2	Waterverbruik per bron, totaalgewicht afval naar type en verwijderingsmethode.	Hoofdstuk 5: Milieubewust
CO₂ en energie		
103-1, 103-2, 103-3	Afbakening van de materiële onderwerpen buiten de organisatie, management approach: beleid en doelstelling, evaluatie op beleid en doelstelling	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid
302-1, 302-2, 302-3, 305-1, 305-2	Energieverbruik binnen de organisatie, energieverbruik buiten de organisatie, energie-intensiteit per € omzet, directe emissie van broeikasgassen naar gewicht (scope 1), indirecte emissie van broeikasgassen door opwekking van elektriciteit (scope 2)	Hoofdstuk 5: Milieubewust
305-3	Overige indirecte emissie van broeikasgassen (scope 3)	Hoofdstuk 5: Milieubewust
305-4	Emissie-intensiteit van broeikasgassen per gerealiseerde € omzet	Deels in Hoofdstuk 5: Milieubewust
Meest materiële thema's Sociaal		
Werkgelegenheid en opleiding		
103-1, 103-2, 103-3	Afbakening van de materiële onderwerpen buiten de organisatie, management approach: beleid en doelstelling, evaluatie op beleid en doelstelling	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid, Hoofdstuk 5: Milieubewust
401-1	Totaal aantal en snelheid van personeelsverloop per leeftijdsgroep, geslacht en regio.	Deels gerapporteerd in Hoofdstuk 4: Medewerkers
404-1	Gemiddeld aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen, onderverdeeld naar geslacht en werknemerscategorie.	Deels gerapporteerd in Hoofdstuk 4: Medewerkers
405-1	Samenstelling van bestuurslichamen en onderverdeling van medewerkers per categorie, naar geslacht, leeftijdsgroep, het behoren tot een bepaalde maatschappelijke minderheid en andere indicatoren van diversiteit.	Deels gerapporteerd in Hoofdstuk 4: Medewerkers
Gezondheid en veiligheid		
103-1, 103-2, 103-3	Afbakening van de materiële onderwerpen buiten de organisatie, management approach: beleid en doelstelling, evaluatie op beleid en doelstelling	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid, Hoofdstuk 4: Medewerkers
403-2	Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werk gerelateerde sterfgevallen per regio.	Deels gerapporteerd in Hoofdstuk 4: Medewerkers
Materiële Economische indicatoren		
103-1	Afbakening van de materiële onderwerpen buiten de organisatie.	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid, Hoofdstuk 1: Over STB

Maatschappelijk jaarverslag 2017

103-2	Management approach: beleid en doelstelling	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid, Hoofdstuk 1: Over STB
103-3	Evaluatie op beleid en doelstelling	Hoofdstuk 3: Ons MVO beleid, Hoofdstuk 1: Over STB
201-1	Directe economische waarden die zijn gegeneerd en gedistribueerd, waaronder inkomsten, operationele kosten, personeelsvergoedingen, donaties en overige maatschappelijke investeringen, ingehouden winst en betalingen aan kapitaalverstrekkers en overheden.	Hoofdstuk 1: Over STB

Begrippenlijst

CO₂-footprint

De CO₂-footprint is letterlijk de CO₂-voetafdruk van een organisatie: de CO₂-uitstoot die de organisatie zelf, door haar eigen activiteiten, veroorzaakt. CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt door gebruik van energie (brandstof, elektriciteit en gas).

Voor dit verslag is de CO₂-footprint voor STB bepaald aan de hand van de CO₂-Prestatieladder norm en de ISO 14064-1 richtlijn.

Duurzaamheid

Duurzaamheid omvat net als MVO milieu, economische en sociale aspecten.

EPBD

De Nederlandse wet- en regelgeving over de energieprestatie van gebouwen is gebaseerd op de **Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)**. Wordt ook wel Airco-keuring genoemd.

F-gassen

De F-gassen (gefluoreerde broeikasgassen) verordening geeft aan hoe en door wie onderhoud en reparaties uitgevoerd dienen te worden en welke eisen aan deze personen en bedrijven worden gesteld. Onder deze verordening vallen ook koeltechnische installaties.

GRI

De afkorting voor **Global Reporting Initiative**, een internationale standaard voor het opstellen van maatschappelijke verslagen.

GRI 'Core'

De GRI Standards richtlijnen kennen twee rapportageniveaus: 'Comprehensive' en 'Core'. Voor rapportage conform 'Core' is vereist dat er over materiële indicatoren gerapporteerd wordt, en dat een beknopte beschrijving van de organisatie en strategie opgenomen is in het verslag.

Keten

Alle stappen die nodig zijn om een product te maken of een dienst te leveren, vanaf het begin (winning van grondstoffen) tot het einde (afvalverwerking). Elke stap is een schakel in de keten.

Ketenpartner

Een organisatie die verantwoordelijk is voor één of meerdere stappen in dezelfde keten.

MVO

De afkorting voor **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**, waarbij een organisatie verantwoordelijkheid neemt voor de effecten die ze heeft op haar omgeving als het gaat om milieu, sociale en economische aspecten en een actieve dialoog onderhoudt met haar belanghebbenden.

NVKL

Nederlandse Vereniging van ondernemingen op het gebied van de Koudetechniek en Luchtbehandeling, brancheorganisatie voor ondernemers in de professionele koudetechniek, luchtbehandeling en airconditioning.

PED

Pressure Equipment Directive ('Richtlijn Drukapparatuur'), regelgeving van de EU die voorschriften bevat met betrekking tot het ontwerp, de fabricage en keuring van drukapparatuur die binnen de Europese Unie op de markt wordt gebracht.

STEK

Stichting Emissiepreventie Koudetechniek. Bedrijven aangesloten bij STEK, voldoen (middels toetsing) aan hoge eisen t.a.v. kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid in hun dienstverlening en dragen bij aan een duurzame samenleving.

VCA

Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers, een veelgebruikt certificaat op het gebied van veiligheid.

Colofon

Dit maatschappelijk jaarverslag is verzorgd door:

Versie 1.0, mei 2018

Teksten: Primum

Brongegevens en foto's: Robert van Gerwen, STB

Voor meer informatie over dit verslag, het MVO beleid van STB en voor uw suggesties, mail naar info@stb.eu.

STB

Specialist in klimaattechniek

info@stb.eu

088-2660000

Eindhoven

Leemkuil 11
5626 EA Eindhoven

Houten

Ringveste 13
3992 DD Houten